

Socialstyrelsen i vårdhygiensverige

Hygiendagar , Umeå 2014, SFVH

Inger Riesenfeld-Örn

2014-03-11

Vårdhygien

Ett komplext verksamhetsområde,
innefattar bl.a:

- smittskydd
- mikrobiologi
- epidemiologi
- beteendevetenskap
- implementeringskunskap
- sterilisering och desinfektion
- medicinteknik
- teknik, VVS

Berör flera myndigheters ansvarsområden

Bakgrund 1

Utredningen *Ett effektivare smittskydd* (SOU 2009:55) föreslog bildande av en ny Smittskyddsmyndighet genom sammanslagning av Smittskyddsinstitutet och Socialstyrelsens smittskydd

- Socialstyrelsens HIV/STI-enheten flyttade över till Smittskyddsinstitutet
- Smittskyddet kvar på Socialstyrelsen

Bakgrund 2

2012 presenterade Stefan Carlsson sin utredning ***Gör det enklare!*** (SOU 2012:33) - förslag att organisera om 13 myndigheter inom hälso- och sjukvården till fyra

- En kunskapsmyndighet
- En inspektionsmyndighet
- En IT-myndighet
- En myndighet för övergripande utveckling och strategi

Ändringar i myndighetsstrukturen 1

1 juni 2013 bildades **Inspektionen för vård och omsorg (IVO)** då Socialstyrelsens tillsyn överfördes till den nya myndigheten

1 jan 2014 bildades **Folkhälsomyndigheten** genom sammanslagning av Smittskyddsinstitutet, Folkhälsoinstitutet och Socialstyrelsens verksamhet inom miljöhälsa och folkhälsorapportering

Ändringar i myndighetsstrukturen 2

1 jan 2014 bildades **eHälsomyndigheten**
Övertar de uppgifter som Apotekens Service Aktiebolag har haft. Myndigheten ska vidare samordna regeringens satsningar på e-hälsa, samt följa utvecklingen inom e-hälsoområdet

"Fjärde steget"

Departementsskrivelse ska komma i april.....

Socialstyrelsen har anpassat sin organisation

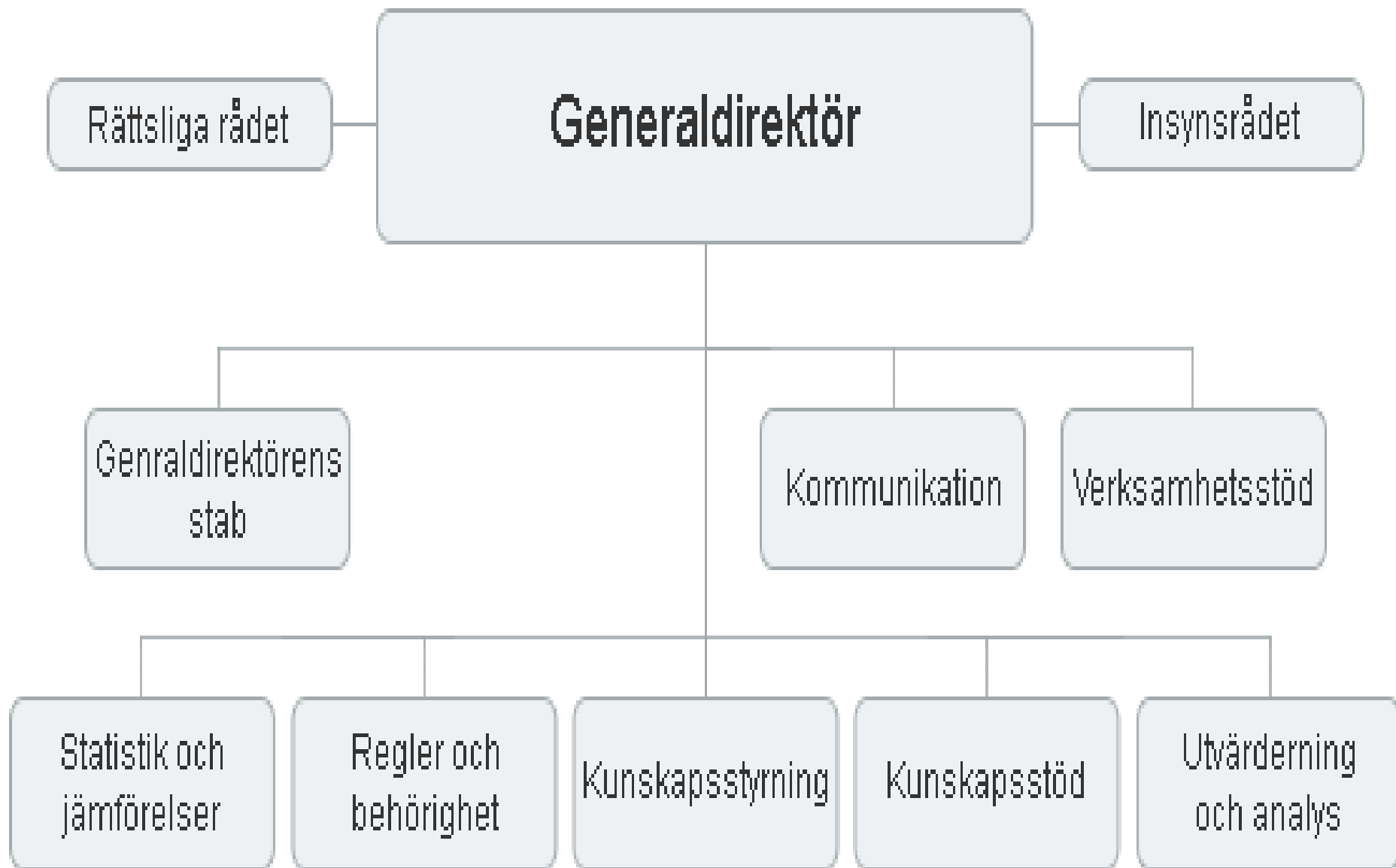
Den 1 september 2013 fick Socialstyrelsen en ny organisation, med mindre avdelningar och mindre enheter

Avd för Statistik och utvärdering delades i

- Statistik och jämförelser
- Utvärdering och analys

Avd för kunskapsstyrning delades i

- Kunskapsstyrning
- Kunskapsstöd

Socialstyrelsen

En nationell myndighet under Socialdepartementet. Arbetar för allas lika tillgång till en god hälsa, vård och omsorg.

- Styr med föreskrifter och kunskap
- Tar fram statistik, utvärderingar och uppföljningar

God vård och omsorg

God vård och omsorg betyder att den är:

- Kunskapsbaserad
- Säker
- Individanpassad
- Effektiv
- Jämlik
- Tillgänglig

God hygienisk standard

Normering/ Kunskapsstyrning

Föreskrifter

ingår i SOSFS

Allmänna råd

Nationella riktlinjer

Vägledning

Rekommendationer

Vårdhygien på Socialstyrelsen

Arbetet är knutet till smittskyddsenheten
men berör många andra delar av
myndighetens verksamhet, t. ex:

- patientsäkerhet
- äldreområdet
- barn och unga
- läkemedel
- behörighet/kompetens

Socialstyrelsens smittskydds-enhet

Smittskyddet är placerat på **avdelningen för kunskapsstyrning**.

Där finns även enheterna:

- Högspecialiserad vård
patientsäkerhetssamordnare
- Nationella riktlinjer
- Kunskapsutveckling
- Kunskapsöversikter

<http://www.socialstyrelsen.se/smittskydd/>

Övergripande ansvar som berör vårdhygien

- Socialstyrelsen har enligt smittskyddslagen (2004:168) ansvar för samordning av smittskyddet på nationell nivå
- Socialstyrelsen ansvarar, tillsammans med Jordbruksverket, för den nationella samverkansfunktionen mot antibiotikaresistens (AMR) och vårdrelaterade infektioner (VRI).
Regeringsuppdrag 2012

Samordning smittskydd

- 2012-13 genomfördes besök vid alla landets smittskyddsenheter
- Årliga möten med landets smittskyddsläkare
- Information till landstingens smittskydd via månadsmejl
- Omvärldsmejl till prenumeranter

samordningsmittskydd@socialstyrelsen.se

Nationell samverkansfunktion mot AMR och VRI

Nationell samverkansgrupp

- Handlingsplan för samverkansarbetet
- Övergripande kommunikationsstrategi

Årligt nationellt Antibiotikaforum i
anslutning till den Europeiska
Antibiotikadagen (EAAD) den 18 nov

Information finns på webben

Myndighetssamverkan som berör vårdhygienområdet

Formell myndighetssamverkan och samverkansavtal, bl.a. med:

- Arbetsmiljöverket
- Läkemedelsverket
- Folkhälsomyndigheten
- Inspektionen för vård och omsorg

Smittskyddsenheten samverkar med Folkhälsomyndighetens enhet för antibiotika och vårdhygien genom regelbundna möten

Dessutom samverkan mellan enskilda handläggare i olika ärenden. Det gäller såväl Folkhälsomyndigheten som andra myndigheter, exempelvis Arbetsmiljöverket

Exempel på externa grupper och nätverk

- Den nationella vårdhygiengrupp som Folkhälsomyndigheten leder
- SKL:s arbete med patientsäkerhet och vårdhygien
- Svensk Förening för Vårdhygien kommunala nätverket
- Tillfälliga expertgrupper sammansatta för olika frågor

Arbete inom EU

Kommissionen, bl.a.

- patientsäkerhetsarbete
- EWRS, early warning and response system, där Socialstyrelsen är nationell kontaktpunkt

ECDC, Europeiska smittskyddsmyndigheten

- Socialstyrelsen var tidigare nationell kontaktpunkt för antibiotikaresistens och vårdrelaterade infektioner.
- Nu är Folkhälsomyndigheten koordinerande kontaktpunkt för Sverige

Arbete inom WHO

Nationell kontaktpunkt för IHR, International Health Regulation, som berör alla hot mot människors hälsa

Socialstyrelsens GD är Sveriges Chief Medical Officer i WHO-arbetet

Sverige sekonderar WHO med en expert inom antibiotikaresistens och vårdhygien

Exempel på aktuella arbeten 1

Nya specialistutbildningar för läkare
Vårdhygien blir en ny tilläggsspecialitet

Dessutom blir vårdhygien/smittskydd ett delmål i alla specialistutbildningar för läkare.

Föreskriften på remiss till sommaren

Exempel på aktuella arbeten 2

Hund i vård och omsorg

Vägledning till regelverket, framtagen tillsammans med Folkhälsomyndigheten, Arbetsmiljöverket, Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt
planeras bli klar i april

En kunskapsöversikt är publicerad: ***Vårdhund för äldre i särskilt boende – en systematisk översikt om effekter och vetenskapligt stöd***

Exempel på aktuella arbeten 3

Nationell handlingsplan mot mässling och röda hund

- Att förebygga smittspridning inom vården en viktig del i planen

Exempel på aktuella arbeten 4

ICD-10 koder för resistent bakterier

- Gäller tilläggs-koder för mikroorganismer och resistensmekanismer. I första hand de anmälningspliktiga men även andra kan bli aktuella
- Även koder som berör patient-rörlighetsdirektivet

Exempel på aktuella arbeten 5

Revidering av hygienföreskriften (SOSFS 2007:19)

- arbete med ny konsekvensutredning pågår
- kraven i föreskriften formuleras om efter remissförslagen

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se